

PHONG TRÀO DÂN TỘC DÂN CHỦ Ở VIỆT NAM TỪ NĂM 1925 ĐẾN NĂM 1930

1. Sự ra đời và hoạt động của ba tổ chức cách mạng

1.1. Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên

a. Sự ra đời

- Cuối năm 1924, Nguyễn Ái Quốc về Quảng Châu (Trung Quốc) mở lớp đào tạo cán bộ, giác ngộ một số thanh niên tích cực trong Tâm tâm xã, lập ra Cộng sản đoàn (2- 1925).
- Tháng 6- 1925, Nguyễn Ái Quốc thành lập Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên.

b. Quá trình hoạt động

- Thành phần hội viên: trí thức tiểu tư sản, công nhân, nông dân, ...
- Địa bàn hoạt động: Bắc Kỳ, Trung Kỳ, Nam Kỳ và cả Hải ngoại (Xiêm).
- Nền tảng tư tưởng chính trị: chủ nghĩa Mác – Lênin.
- Hoạt động tiêu biểu:
 - + Nguyễn Ái Quốc tiếp tục huấn luyện, đào tạo cán bộ cách mạng.
 - + Tuyên truyền sách báo Mác-xít:
 - Ra báo Thanh niên (6 – 1925) làm cơ quan ngôn luận.
 - Đầu năm 1927, tác phẩm Đường Kách mệnh của Nguyễn Ái Quốc được xuất bản.

Hình 1: Bìa cuốn sách Đường Kách mệnh

- + Cuối năm 1928, thực hiện chủ trương “vô sản hoá”.

c. Vai trò

Chuẩn bị về chính trị, tư tưởng, tổ chức cho sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam.

- Chuẩn bị về tư tưởng, chính trị: tuyên truyền lí luận cách mạng giải phóng dân tộc trong phong trào công nhân và phong trào yêu nước Việt Nam.
- Chuẩn bị về tổ chức: xây dựng đội ngũ cán bộ và hệ thống tổ chức, đưa đến sự ra đời các tổ chức cộng sản, từ đó hợp nhất thành Đảng Cộng sản Việt Nam.

1.2. Tân Việt Cách mạng Đảng

- Thời gian, nơi thành lập: tháng 7/1928, tại Huế (Việt Nam).
- Thành phần hội viên: Trí thức và thanh niên tiểu tư sản yêu nước.
- Chủ trương hoạt động: Lãnh đạo quần chúng ở trong nước và liên lạc với các dân tộc bị áp bức trên thế giới để đánh đổ chủ nghĩa đế quốc, thiết lập một xã hội bình đẳng và bác ái
- Địa bàn hoạt động: Trung Kỳ
- Sự phân hóa: tháng 9/1929, các hội viên tích cực của Tân Việt đã đi theo con đường cách mạng vô sản, thành lập Đông Dương Cộng sản liên đoàn.

1.3. Việt Nam Quốc dân Đảng

a. Sự ra đời

Trên cơ sở hạt nhân đầu tiên là Nam Đồng thư xã, ngày 25/12/1927, tổ chức Việt Nam Quốc Dân Đảng được thành lập, do Nguyễn Thái Học, ... đứng đầu.

Hình 2: Nguyễn Thái Học (1904- 1930)

b. Quá trình hoạt động

- Thành phần hội viên: trí thức tiểu tư sản, binh lính người Việt trong quân đội Pháp, tư sản dân tộc,...
- Địa bàn hoạt động: chủ yếu ở một số tỉnh Bắc Kỳ.
- Đường lối đấu tranh:
 - Lúc mới thành lập, chưa có cương lĩnh rõ ràng, chỉ nêu chung chung là: trước làm dân tộc cách mạng, sau làm thế giới cách mạng.
 - Năm 1929, công bố Chương trình hành động, nêu rõ nguyên tắc “Tự do, Bình đẳng, Bác ái”. Cuộc cách mạng này sẽ diễn ra qua 4 thời kì, nhằm mục đích: đánh đuổi giặc Pháp, lật đổ ngôi vua, thành lập chính phủ cộng hòa, thực hiện các quyền tự do dân chủ.
- Phương pháp đấu tranh:
 - Bạo động vũ trang, nặng về ám sát, khủng bố cá nhân.
 - Hoạt động đấu tranh thiên về quân sự, ít chú ý đến tuyên truyền cách mạng, xây dựng cơ sở trong quần chúng.
- Hoạt động tiêu biểu: tổ chức khởi nghĩa Yên Bái (9/2/1930), nhưng thất bại.

Hình 3: Lược đồ khởi nghĩa Yên Bái (9/2/1930)

2. Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời

2.1. Sự xuất hiện của các tổ chức cộng sản năm 1929

a. Hoàn cảnh

Năm 1929 phong trào công nhân và phong trào yêu nước ở Việt Nam ngày càng phát triển, kết thành làn sóng mạnh mẽ.

b. Sự thành lập

- Đông Dương Cộng sản đảng

- Tháng 3/1929, một số hội viên tiên tiến của Hội Việt Nam cách mạng thanh niên ở Bắc Kỳ họp tại số nhà 5D, phố Hàm Long (Hà Nội), lập ra Chi bộ cộng sản đầu tiên.
- Từ ngày 01 - 9/5/1929, tại Đại hội lần thứ nhất của Hội Việt Nam cách mạng thanh niên ở Hương Cảng (Trung Quốc), đoàn đại biểu Bắc Kỳ đặt vấn đề thành lập Đảng Cộng sản song không được chấp nhận nên bỏ về nước.
- 17/ 6/1929 đại biểu cộng sản miền Bắc họp tại nhà số 312, phố Khâm Thiên (Hà Nội) quyết định thành lập Đông Dương cộng sản đảng, thông qua Tuyên ngôn, điều lệ Đảng, ra báo Búa Liềm, cử ra Ban chấp hành Trung Ương Đảng.

- An Nam Cộng sản đảng

Tháng 8/1929, Cán bộ tiên tiến trong Tổng bộ và kỳ bộ Việt Nam cách mạng thanh niên ở Nam kỳ thành lập An Nam cộng sản đảng, ra tờ báo Đỏ là cơ quan ngôn luận.

- Đông Dương Cộng sản liên đoàn.

Tháng 9/1929, một số đảng viên tiên tiến của Tân Việt lập Đông Dương cộng sản liên đoàn.

c. Ý nghĩa

- Sự ra đời của 3 tổ chức cộng sản (1929) là một xu thế khách quan của cuộc vận động giải phóng dân tộc ở Việt Nam theo con đường cách mạng vô sản.

- Ba tổ chức cộng sản ở Việt Nam ra đời năm 1929 hoạt động riêng rẽ, tranh giành ảnh hưởng của nhau, công kích lẫn nhau, làm phong trào cách mạng trong nước có nguy cơ chia rẽ lớn.

2.2. Hội nghị thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam

a. Hoàn cảnh

- Cuối 1929, phong trào công nhân và phong trào yêu nước phát triển mạnh => Hội Việt Nam cách mạng thanh niên không đủ khả năng để tiếp tục lãnh đạo => đòi hỏi phải thành lập một chính đảng của giai cấp vô sản để tiếp tục lãnh đạo phong trào phát triển đi lên.

- Ba tổ chức cộng sản ở Việt Nam ra đời năm 1929 hoạt động riêng rẽ, tranh giành ảnh hưởng của nhau, công kích lẫn nhau => phong trào cách mạng trong nước có nguy cơ chia rẽ lớn.
- Nguyễn Ái Quốc được tin Hội Việt Nam cách mạng thanh niên phân liệt thành hai Đảng cộng sản, liền rời khỏi Xiêm, sang Trung Quốc để thống nhất các tổ chức cộng sản.

Hình 4: Nguyễn Ái Quốc (đầu những năm 1930)

⇒ Từ 6/1 đến 8/2/1930, Hội nghị hợp nhất các tổ chức Cộng sản đã được triệu tập tại Cửu Long (Hương Cảng, Trung Quốc) với sự tham gia của các đại biểu Đông Dương Cộng sản Đảng và An Nam Cộng sản đảng.

b. Nội dung Hội nghị

Hình 5: Hội nghị hợp nhất các tổ chức cộng sản (minh họa)

- Nguyễn Ái Quốc phê phán những quan điểm sai lầm của các tổ chức cộng sản riêng lẻ.
- Thống nhất các tổ chức cộng sản thành Đảng cộng sản Việt Nam, thông qua Chính cương vắn tắt, Sách lược vắn tắt, điều lệ tóm tắt của Đảng do Nguyễn Ái Quốc soạn thảo. Đây là cương lĩnh chính trị đầu tiên của Đảng Cộng sản Việt Nam.
- Nội dung của Cương lĩnh chính trị đầu tiên:
 - Đường lối chiến lược: cách mạng Việt Nam trải qua hai giai đoạn là tiến hành “cách mạng tư sản dân quyền và thổ địa cách mạng để đi tới xã hội cộng sản”.
 - Nhiệm vụ chiến lược của cách mạng Việt Nam: chống đế quốc, chống phong kiến.
 - Nhiệm vụ trực tiếp trước mắt: đánh đổ đế quốc Pháp, phong kiến và tư sản phản cách mạng, làm cho nước Việt Nam hoàn toàn độc lập; thành lập chính phủ công nông

binh, tổ chức quân đội công nông; tịch thu ruộng đất của đế quốc và bọn phản cách mạng chia cho dân cày nghèo, ...

- Động lực cách mạng: lực lượng nòng cốt là công nhân, nông dân, ngoài ra còn có: tiểu tư sản, trí thức; phú nông, trung, tiểu địa chủ và tư sản thì lợi dụng hoặc trung lập.
- Lãnh đạo cách mạng: giai cấp công nhân thông qua tổ chức Đảng Cộng sản Việt Nam.
- Xác định cách mạng Việt Nam là một bộ phận khăng khít của phong trào cách mạng thế giới.

=> Cương lĩnh chính trị đầu tiên của Đảng Cộng sản Việt Nam là một cách mạng giải phóng dân tộc sáng tạo, kết hợp đúng đắn vấn đề dân tộc và vấn đề giai cấp. Độc lập và tự do là tư tưởng cốt lõi của cương lĩnh này.

- Đến ngày 24/02/1930, Đông Dương cộng sản Liên đoàn gia nhập Đảng cộng sản Việt Nam.

=> Hội nghị hợp nhất các tổ chức cộng sản mang tầm vóc của một Đại hội thành lập Đảng.

c. Ý nghĩa

- Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời là kết quả của cuộc đấu tranh dân tộc và giai cấp quyết liệt của nhân dân Việt Nam trong mấy thập kỉ đầu của thế kỉ XX.

- Đảng ra đời là sản phẩm của sự kết hợp giữa chủ nghĩa Mác – Lênin, phong trào công nhân và phong trào yêu nước ở Việt Nam trong thời đại mới.

- Đảng ra đời là bước ngoặt vĩ đại trong lịch sử cách mạng Việt Nam, đánh dấu chấm dứt thời kì khủng hoảng về đường lối lãnh đạo cách mạng.

- Đảng ra đời là sự chuẩn bị đầu tiên có tính quyết định cho những bước phát triển nhảy vọt mới trong lịch sử phát triển của dân tộc Việt Nam.

3. Luyện tập

Câu 1: Hội Việt Nam cách mạng thanh niên đã ra đời và hoạt động như thế nào?

Gợi ý trả lời

- Năm 1924: Nguyễn Ái Quốc rời Liên Xô về Quảng Châu-Trung Quốc. Tại đây, Người đã tập hợp những người Việt Nam yêu nước, truyền bá chủ nghĩa Mác-Lenin.

- 2/1925: Người lập ra nhóm “Cộng sản Đoàn”. Tháng 6/1925, Nguyễn Ái Quốc thành lập Hội Việt Nam cách mạng thanh niên nhằm tổ chức và lãnh đạo quần chúng đoàn kết, đấu tranh để đánh đổ đế quốc chủ nghĩa Pháp và tay sai. Cơ quan lãnh đạo cao nhất của Hội là Tổng bộ, cho xuất bản báo Thanh niên.

- 7/1925: Nguyễn Ái Quốc cùng một số nhà cách mạng Trung Quốc, Triều Tiên, Indoonexia lập ra “Hội Liên hiệp các dân tộc bị áp bức ở Á Đông”.

- Tại Quảng Đông, những bài giảng của Nguyễn Ái Quốc được xuất bản thành tác phẩm Đường Kách Mệnh.

- Cuối năm 1928, thực hiện chủ trương “vô sản hóa”, nhiều cán bộ của Hội Việt Nam cách mạng thanh niên đi vào các nhà máy, hầm mỏ hoạt động cùng với giai cấp công nhân.

Câu 2: Nêu vai trò của Nguyễn Ái Quốc đối với quá trình vận động chuẩn bị thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam?

Gợi ý trả lời

- Nguyễn Ái Quốc đã tìm ra con đường cứu nước đúng đắn cho dân tộc

Từ năm 1911 đến năm 1920, Nguyễn Ái Quốc đi từ chủ nghĩa yêu nước đến chủ nghĩa Mác – Lenin và tìm ra con đường cứu nước cho dân tộc Việt Nam: con đường cách mạng vô sản.

- Nguyễn Ái Quốc đã chuẩn bị về tư tưởng chính trị và tổ chức cho sự thành lập Đảng

Năm 1921, Nguyễn Ái Quốc lập ra Hội liên hiệp thuộc địa ở Pari. Tháng 6/1923, Người sang Liên Xô dự Hội nghị Quốc tế Nông dân. Tháng 7/1924, Người dự Đại hội Quốc tế Cộng sản lần thứ V. Ngày 11/11/1924, Nguyễn Ái Quốc đến Quảng Châu trực tiếp đào tạo cán bộ, xây dựng tổ chức cách mạng, truyền bá lí luận cách mạng giải phóng dân tộc vào Việt Nam. Tháng 6/1925, thành lập Hội Việt Nam cách mạng thanh niên ở Quảng Châu.

- Nguyễn Ái Quốc sáng lập Hội Việt Nam cách mạng thanh niên

Năm 1929, ở Việt Nam ba tổ chức cộng sản lần lượt ra đời ở Việt Nam, sự hoạt động riêng rẽ của cả ba tổ chức này gây ảnh hưởng rất lớn tới cách mạng. Nguyễn Ái Quốc đã tổ chức và chủ trì thống nhất ba tổ chức thống nhất thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam.

Câu 3: Việc thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam đầu năm 1930 có ý nghĩa lịch sử như thế nào?

Gợi ý trả lời

Đảng ra đời là kết quả của cuộc đấu tranh dân tộc và giai cấp quyết liệt của nhân dân Việt Nam.

Đảng ra đời là sản phẩm của sự kết hợp giữa chủ nghĩa Mác-Lenin với phong trào công nhân và phong trào yêu nước ở Việt Nam trong thời đại mới.

Việc thành lập Đảng là một bước ngoặt vĩ đại trong lịch sử cách mạng Việt Nam.

4. Kết luận

Kết thúc bài học, các em cần ghi nhớ

- Sự ra đời và hoạt động của ba tổ chức cách mạng: Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên, Tân Việt Cách mạng Đảng, Việt Nam Quốc dân Đảng

- Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời và ý nghĩa của sự thành lập Đảng